

Regulering af pesticider og biocider fra erhverv, industri og private – Hvilke kravværdier gælder?

Drikkevandskonference
- Fra fortidens synder til fremtidens løsninger
18. november 2021
Maria Sommer Holtze
Kontorchef, Miljøstyrelsen
Pesticider & Biocider

Anvendelsen er afgørende for hvilke stoffer, der er pesticider og biocider

Plantebeskyttelsesmidler (pesticider)

- Produkter, der beskytter **afgrøder** mod ukrudt, insekter og svampe og regulerer afgrødens vækst – fx sprøjtemidler, bejdsemidler, granulater osv.

Biocidprodukter (eller blot biocider)

- Produkter, der beskytter fx **mennesker, dyr, vand, overflader, materialer eller produkter** ved hjælp af kemiske stoffer, der dræber, afskrækker, tiltrækker eller hindrer virkningen af levende skadegørere som mikroorganismer, alger, svamp eller skadedyr.
- Fx desinfektion af alle typer materialer og udstyr, konservering af materialer og produkter, bekæmpelse af små og store skadedyr, afskrækning eller tiltrækning af skadedyr, træbeskyttelse, antifouling og balsameringsvæsker.

Det er den konkrete anvendelse, der reguleres

- Det samme stof kan være reguleret som både pesticid, biocid og industrikemikalie
- For pesticider og biocider, hvor der er godkendelsesordning, fremgår det af produktet om det må anvendes af professionelle eller ikke-professionelle brugere (private)

Godkendelse af pesticider og biocider

Aktivstoffer

- Aktivstoffer godkendes i EU
- Der skal være vist sikker anvendelse for ét repræsentativt produkt til én anvendelse – anvendelsen må ikke udgøre en uacceptabel risiko for sundhed og miljø, herunder grundvand
- For biocider mulighed for godkendelse som følge af uforholdsmæssig negativ samfundsmæssig konsekvens ved ikke-godkendelse (fx rottemidler)

Produkter med aktivstofferne

- De konkrete anvendelser skal vurderes at være sikre for, at produktet kan godkendes i Danmark – risikovurdering af udvaskning til grundvand med grænseværdi på 0,1 µg/L
- For pesticider anvendes modellering af udvaskning til grundvand med danske særkrav - fx højst 1 år ud af 20 med overskridelse af grænseværdien på 0,1 µg/L (EU 5 ud af 20 år)
- Grænseværdien for metabolitter kan sættes op fra 0,1 til 0,75 mikrogram/liter, hvis en konkret vurdering af stoffet viser, at stoffet er uden pesticideffekt og der ikke er en sundhedseffekt eller miljørisiko – endnu ingen stoffer godkendt

Varslingsystem for udvaskning af pesticider til grundvand – VAP

Godkendte pesticid-produkter med udvaskning tæt på 0,1 µg/L i modelleringerne kan indstilles til test på markerne i VAP

VAP startet i 1998, finansieres af Pesticidstrategien og driftes af GEUS og Aarhus Universitet

Der testes regelret anvendelse af godkendte pesticider i maksimalt tilladte doseringer, under reelle, danske markforhold

Kravværdien på 0,1 mikrogram pr. liter

- må ikke overskrides som årligt gennemsnit under en mark i VAP
- de seneste år har test i VAP ikke ført til ændret regulering af stofferne <http://pesticidvarsling.dk/>

Kravværdier i drikkevandsbekendtgørelsen

Pesticider og biocider i drikkevand

- Er reguleret via bilag 2 i drikkevandsbekendtgørelsen med en kravværdi på 0,1 µg/l
- Der opdeles nu i relevante og ikke-relevante metabolitter - dog samme kravværdi
- Kravværdien er politisk fastsat – EU for de relevante og DK for de ikke-relevante

Pesticidlisten (bilag 2 i drikkevandsbekendtgørelsen)

Grov sorteringsnøgle for udvælgelse af stoffer til listen:

- med fund i $\geq 1\%$ af boringer
- med fund over kravværdi i $\geq 0,2\%$ af boringer
- Suppleres med ekspertvurdering

Historik for godkendelsesordningerne

EU-regler

- 1994: Pesticiddirektivet (**91/414/EØF**)
- 1999: Biociddirektivet (**98/8/EF**)
- 2009: Pesticidforordningen (**1107/2009**)
- 2012: Biocidforordningen (528/2012) – overgangsperiode indtil alle aktivstoffer er vurderede (mål 2025)

Danske regler

- 1961: Giftnævnet klassificerer pesticider mht. mennesker og husdyr
- 1980: Kemikalieloven fastsætter miljøkrav
  - 1980-erne: National godkendelsesordning for biocider i insektmidler, algemidler, rotte- og musemidler, visse træbeskyttelsesmidler, mfl.
- 1987: Krav om revurdering af godkendte bekæmpelsesmidler
- 1994: Mulighed for forbud efter Kemikalieloven

Spørgsmål?

